ความเสี่ยงภัยแล้งและน้ำท่วม ปี 2567: ผลกระทบต่อภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง

มีนาคม 2567 วิจัยกรุงศรี

บทสรุปผู้บริหาร

ปี 2567 ประเทศไทยเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านจากภาวะเอลนีโญ (El Niño) สู่ลานีญา (La Niña) โดยช่วงครึ่งปีแรกคาดว่าสถานการณ์เอลนีโญยังคงส่งผลกระทบต่อไทย แม้จะได้อานิสงส์จากร่องมรสุมในปี 2566 ทำให้ปริมาณน้ำในเขื่อน ณ ปัจจุบันอยู่ในระดับใกล้เคียงค่าเฉลี่ย ขณะที่พื้นที่นอกเขตชลประทานยังคงเผชิญปัจจัยลบ อาทิ อุณหภูมิและคลื่นความร้อนที่สูงขึ้น อัตราการระเหยของน้ำเร็วขึ้น ภาวะฝนทิ้งช่วง และปริมาณฝนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งนำมาสู่ภาวะภัยแล้ง ส่งผลกระทบต่อการอุปโภคบริโภค ระบบนิเวศ ภาคเกษตร และอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ทั้งนี้ วิจัยกรุงศรีคาดว่าพืชที่อ่อนไหวต่อภัยแล้งและปริมาณน้ำที่ลดน้อยลง ได้แก่ ข้าวนาปรัง อ้อย และมันสำปะหลัง รวมถึงพืชสำคัญอื่นๆ อาทิ ข้าวโพด ผลไม้ ไม้ยืนต้น ซึ่งพืชบางประเภทส่งผลกระทบอุตสาหกรรมปลายน้ำมากกว่าต้นน้ำ โดยอาจสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจได้ราว 51.3 พันล้านบาทในกรณีฐาน ขณะที่ช่วงครึ่งปีหลัง ประเทศไทยเสี่ยงที่จะเผชิญภาวะอุทกภัยในบางพื้นที่ โดยสัญญาณสำคัญมาจากดัชนีสมุทรศาสตร์ อาทิ ดัชนี ONI มีแนวโน้มลดลงสู่ระดับปกติ (Neutral) และลดระดับสู่ลานีญาเป็นลำดับถัดไป ประกอบกับดัชนี PDO และ IOD ที่มีแนวโน้มเป็นช่วงลบหรือ Negative Phase (ต่ำกว่า -0.5) ทำให้ไทยมีแนวโน้มได้รับอิทธิพลของพายุชัดเจนขึ้น โดยพื้นที่เสี่ยงได้แก่บริเวณภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก ซึ่งอาจสร้างความเสียหายต่อหน่วยกิจกรรมทางเศรษฐกิจ อาทิ ครัวเรือน โรงงาน เครื่องจักร และสินค้าเกษตร ทั้งนี้ วิจัยกรุงศรีคาดว่าพื้นที่ที่ประสบอุทกภัยในปี 2567 นี้จะอยู่ที่ 1.7 ล้านไร่ สร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินราว 260 ล้านบาท ขณะที่มูลค่าสินค้าเกษตรเสียหาย 4.2 พันล้านบาท (กรณีฐาน) ทำให้ความเสียหายจากภัยแล้งและน้ำท่วมในปี 2567 รวมกันอยู่ที่ 55.8 พันล้านบาท หรือคิดเป็น -0.31% ของ GDP และทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเพิ่มขึ้นได้ 0.32-0.35%

ชัยวัช โซวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส

chaiwat.sowcharoensuk@krungsri.com

+662 296 2000 Ext. 50880

Subscribe Us

สมัครสมาชิกวิจัยกรุงศรี...

krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เนื้อหาและข้อมูลใดๆ ทั้งหมดที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวิจัยกรุงศรี ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สำเนา หรือดัดแปลงแก่บุคคลอื่นโดยมิได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวิจัยกรุงศรี รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อหรือควรเชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีไม่อาจรับรองความครบถ้วนสมบูรณ์หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว อีกทั้งไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากการใช้รายงานฉบับนี้หรือเนื้อหาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูล ความคิดเห็น และการประมาณการที่ปรากฏในรายงานนี้ถือเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ความคิดเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ณ วันที่มีการเผยแพร่รายงาน วิจัยกรุงศรีขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงโดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

สัญญาณการเปลี่ยนผ่านจากสถานการณ์ El Niño สู่ La Niña

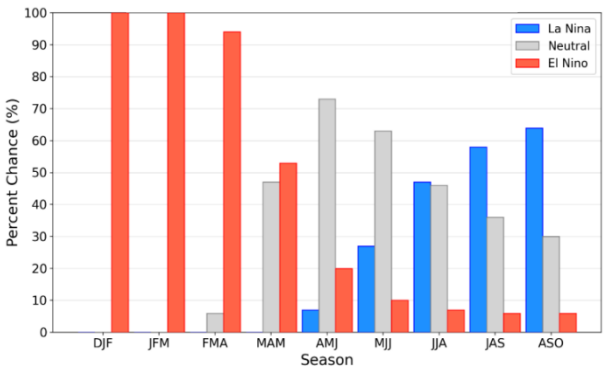
ในปี 2567 ประเทศไทยยังเผชิญภาวะเอลนีโญ (El Niño[1/]) **อย่างต่อเนื่อง แต่ความรุนแรงค่อยๆ ลดลง** สะท้อนจากค่าดัชนี Oceanic Niño Index (ONI) ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดค่าอุณหภูมิผิวน้ำในมหาสมุทรแปซิฟิกแนวเส้นศูนย์สูตร ณ เดือนธันวาคม 2566[2/] มีค่าสูงกว่าปกติในระดับรุนแรงมาก (Very Strong El Niño) ที่ระดับ 2.0°C ซึ่งเข้าใกล้ค่าดัชนีรุนแรงสูงสุดในประวัติศาสตร์ (Historically strong)[3/] 4 ช่วง ได้แก่ พ.ศ. 2515 (2.1°C) พ.ศ. 2525-2526 (2.2°C) พ.ศ. 2540 (2.4°C) พ.ศ. 2558 (2.6°C) อย่างไรก็ตาม ภาวะเอลนีโญส่วนใหญ่ในช่วงต้นปีจะทยอยลดความรุนแรง ทำให้มีความเป็นไปได้สูงที่ดัชนี ONI จะปรับลดลงเข้าสู่เกณฑ์ปกติ[4/] (Neutral) ในปีนี้ และจะเข้าสู่ภาวะลานีญา (La Niña[1/]) ในที่สุด (ภาพที่ 1) ทั้งนี้ วิจัยกรุงศรีได้ประเมินความเป็นไปได้ของภาวะเอลนีโญตาม 3 ฉากทัศน์ (ภาพที่ 2) ได้แก่

- **กรณีฐาน** (Base case): ดัชนี ONI เริ่มปรับตัวลงในเดือนมกราคม 2567 เข้าสู่เกณฑ์ปกติช่วงเดือนมิถุนายน 2567 และเปลี่ยนเป็นลานีญาในเดือนสิงหาคม 2567
- **กรณีเลวร้าย** (Worse case **หรือ** Stronger El Niño than expected): ในกรณีนี้ ในเดือนมีนาคม 2567 ดัชนี ONI จะปรับเพิ่มขึ้นสู่ระดับรุนแรงใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2525-2526 และปี พ.ศ. 2540 และทยอยปรับลดลงจนเข้าสู่ระดับปกติในเดือนกันยายน 2567 และลดลงจนกลายเป็นลานีญาในเดือนพฤศจิกายน 2567
- **กรณีเลวร้ายที่สุด** (Worst case **หรือ** Historical high): สำหรับกรณีนี้ ในเดือนเมษายน 2567 ดัชนี ONI จะแตะระดับสูงสุดในรอบ 74 ปีเช่นเดียวกับ พ.ศ. 2558 และจะทยอยลดลงจนเข้าสู่ระดับปกติในเดือนกันยายน 2567 และลดลงจนกลายเป็นลานีญาในเดือนธันวาคม 2567

ภาพที่ 1

Official NOAA CPC ENSO[2/] Probabilities

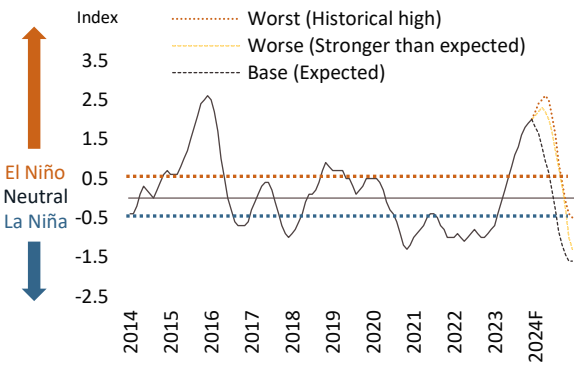
Based on -0.5°C/+0.5°C thresholds in ERSSTv5 Niño-3.4 index[5/]

Source: National Oceanic and Atmospheric Administration

ภาพที่ 2

Oceanic Indices

Note: index > +0.5, meaning the rain is less than normal level (El Niño); index < -0.5, meaning the rain is more than normal level (La Niña)

Source: National Oceanic and Atmospheric Administration

1/ เอลนีโญ (El Niño) เป็นปรากฏการณ์ที่อุณหภูมิผิวน้ำมหาสมุทรอุ่นขึ้นผิดปกติ ส่วนใหญ่จะก่อให้เกิดความแห้งแล้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และทำให้ฝนตกน้อยกว่าปกติ โดยความรุนแรงของภาวะเอลนีโญสามารถบ่งชี้ได้จากดัชนี ONI Index โดยหากค่าดัชนีฯ อยู่ระหว่าง 0.5-0.9 จะจัดว่าเป็นภาวะเอลนีโญระดับอ่อน (Weak El Niño) ค่าระหว่าง 1.0-1.4 คือภาวะเอลนีโญระดับปานกลาง (Moderate El Niño) ค่าระหว่าง 1.5-1.9 คือภาวะเอลนีโญระดับรุนแรง (Strong El Niño) และถ้ามากกว่า 2.0 จะบ่งชี้ภาวะเอลนีญาระดับรุนแรงมาก (Very Strong El Niño) ในทางกลับกัน หากดัชนีฯ มีค่าเป็นลบจะบ่งชี้ปรากฏการณ์ลานีญา (La Niña) โดยสามารถใช้หลักการเดียวกันในการบ่งชี้ความรุนแรง

2/ El Niño/Southern Oscillation (ENSO) เป็นปรากฏการณ์ตามฤดูกาลซึ่งคงอยู่เป็นเวลานานอย่างน้อยหลายเดือน ทำให้ค่าดัชนีที่ใช้เป็นค่าเฉลี่ย อาทิ DJF แสดงถึงเฉลี่ยเดือนธันวาคม มกราคม และกุมภาพันธ์ ทั้งนี้ ค่าดัชนี ONI ล่าสุด ณ เดือนธันวาคม 2566 จึงเป็นค่าเฉลี่ย 3 เดือนของเดือนพฤศจิกายน ธันวาคม 2566 และมกราคม 2567

3/ พิจารณาเริ่มตั้งแต่มีฐานข้อมูลในปี พ.ศ. 2493 หรือ 74 ปีย้อนหลัง

4/ ค่าดัชนี ONI ระดับเกณฑ์ปกติ (Neutral) จะมีค่าดัชนีอยู่ระหว่าง -0.5°C ถึง 0.5°C ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวหมายถึงอุณหภูมิผิวน้ำมหาสมุทรมีแนวโน้มกลับมาอยู่ในเกณฑ์ค่าเฉลี่ย

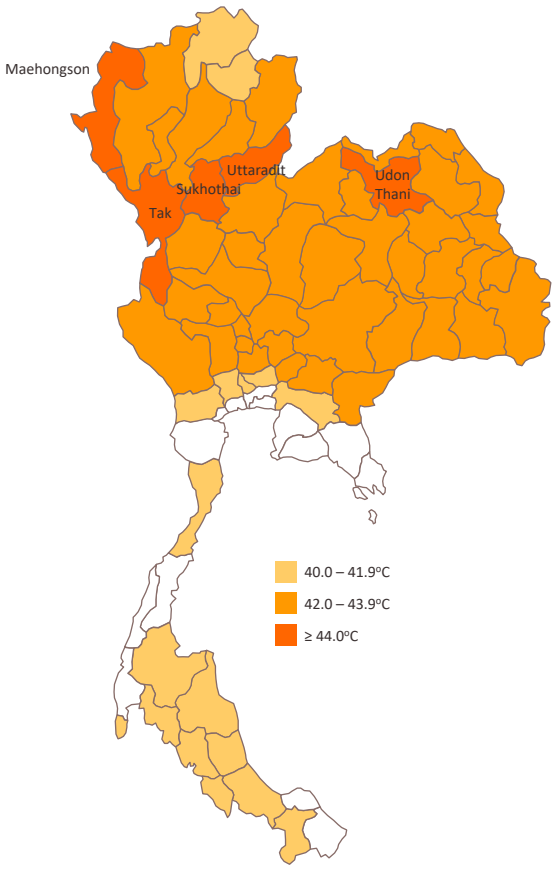
5/ มหาสมุทรแปซิฟิกแนวเส้นศูนย์สูตรบริเวณ 5°N-5°S และ 170°W-120°W ซึ่งเรียกพื้นที่แถบนี้ว่า Nino 3.4 Region

ภาวะเอลนีโญในปี 2567 จะทำให้เกิดอะไรขึ้นบ้าง?

ตั้งแต่ต้นปีจนถึงกลางปี 2567 ไทยยังคงเผชิญกับภาวะเอลนีโญที่ส่งผลให้อุณหภูมิสูงขึ้นและคลื่นความร้อนรุนแรงขึ้น เนื่องจากน้ำอุ่นในมหาสมุทรแปซิฟิกโดยเฉพาะแถบเส้นศูนย์สูตรอุ่นขึ้น และไหลไปทางตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิก (ฝั่งทวีปอเมริกาใต้) ทำให้กระแสลมนำพาอากาศร้อนและแห้งไปยังแถบตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก (ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) มากขึ้น และส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญอุณหภูมิที่สูงกว่าค่าปกติ สอดคล้องกับการคาดการณ์ล่าสุดโดยกรมอุตุนิยมวิทยา[6/] ที่คาดว่า **อุณหภูมิของไทยจะสูงกว่าค่าปกติ** 1.0-1.5°C **และสูงกว่าช่วงฤดูร้อนปี** 2566 โดยคาดการณ์อุณหภูมิสูงสุดจะอยู่ที่ภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือที่ระดับ 43.0-44.5°C รองลงมาเป็นภาคกลางและตะวันออกที่ระดับ 42.0-44.0°C สำหรับภาคใต้ กรุงเทพฯ และปริมณฑลจะอยู่ที่ระดับ 40.0-41.0°C ซึ่งอุณหภูมิในครั้งนี้จัดอยู่ในเกณฑ์ “อากาศร้อนจัด”[7/] ในขณะที่อุณหภูมิต่ำสุดทั้งประเทศเฉลี่ยสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1°C โดยอุณหภูมิที่สูงนี้อาจนำมาซึ่งภัยธรรมชาติ อาทิ ไฟป่า ปัญหาฝุ่นและหมอกควัน ตลอดจนการเจ็บป่วยจากสภาพอากาศที่ร้อนจัด นอกจากนี้ยังอาจส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและพืชพรรณเสียหายได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาปะการังฟอกขาว ปัญหาการเติบโตและแพร่พันธุ์ของสัตว์น้ำ ปัญหาภาคเกษตรพืชผลเสียหายจากการขาดน้ำหรืออุณหภูมิความร้อนที่สูง อันอาจนำไปสู่การขาดแคลนอาหารและการเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้าเกษตรและสินค้าอุปโภคบริโภคต่างๆ ได้ในที่สุด

ภาพที่ 3

Provinces that have a chance of experiencing extremely hot weather in some periods from mid-March to early May 2024

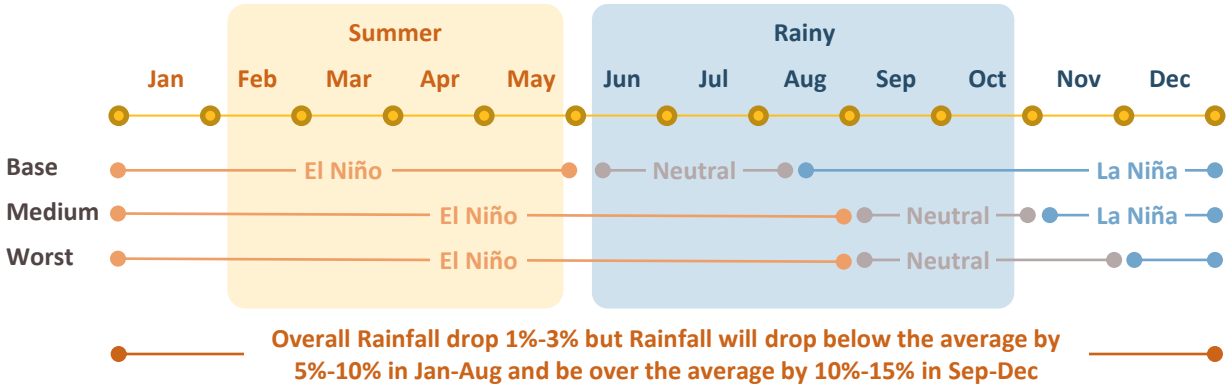
Source: Thailand Meteorological Department

6/ ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง การคาดหมายลักษณะอากาศช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย พ.ศ. 2567 ณ วันที่ 25 มกราคม 2567
7/ ตามเกณฑ์ของกรมอุตุนิยมวิทยา อุณหภูมิของอากาศร้อนจะอยู่ที่ระดับ 35.0-39.9°C และเกณฑ์อากาศร้อนจัดจะอยู่ที่ 40.0°C ขึ้นไป

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 คาดว่าประเทศไทยยังคงเผชิญภาวะฝนทิ้งช่วง แม้ว่ากรมอุตุนิยมวิทยาจะประกาศว่าฤดูร้อนจะสิ้นสุดในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม 2567 แต่ภาวะเอลนีโญอาจทำให้เกิดภาวะฝนทิ้งช่วงต่อเนื่อง โดยความรุนแรงจะยิ่งชัดเจนมากขึ้นหากค่าดัชนี ONI ยังอยู่ในโซนของเอลนีโญ (ภาพที่ 4) ซึ่งจะส่งผลให้ช่วงเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม 2567 ประเทศไทยมีระยะเวลากักเก็บน้ำในช่วงฤดูฝนสั้นลง ส่งผลให้พื้นที่แล้งซ้ำซากบริเวณนอกเขตชลประทานอาจขาดแคลนน้ำใช้สำหรับทำการเกษตรได้

ภาพที่ 4

Seasonal periods affected by the ONI index in each scenario

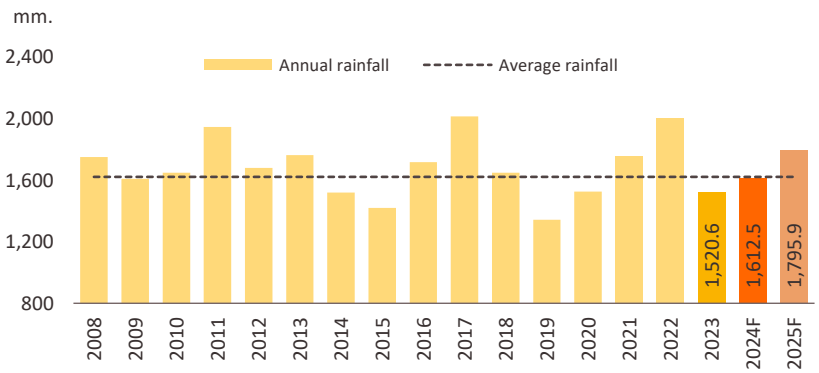

Source: Krungsri Research

แม้ว่าจะมีแนวโน้มสูงที่ดัชนี ONI จะเข้าสู่เกณฑ์ปกติในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 แต่ด้วยระยะการกักเก็บน้ำฝนที่คาดว่าจะสั้นลง ตลอดจนผลกระทบจากภาวะเอลนีโญที่น่าจะยังส่งผลต่อเนื่องไปอีกระยะหนึ่ง ทำให้คาดว่าปริมาณน้ำฝนที่ตกในปีนี้จะลดลง แต่ยังใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยในอดีต โดยวิจัยกรุงศรีคาดว่าปริมาณฝนในปี 2567 จะลดลงราว 1%-3% จากค่าปกติ[8/] หรืออยู่ที่ระดับประมาณ 1,613 มิลลิเมตร ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย 30 ปีย้อนหลัง (ภาพที่ 5) ขณะที่ในปี 2568 ประเทศไทยมีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะลานีญา ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณฝนเพิ่มขึ้นประมาณ 5-10% จากค่าปกติ อยู่ที่ระดับ 1,700-1,800 มิลลิเมตร ซึ่งยังคงห่างจากระดับในปี 2554 ที่เกิดมหาอุทกภัย (ปริมาณฝน 1,948 มิลลิเมตร) และปี 2560 ที่เกิดอุทกภัยเป็นวงกว้าง (ปริมาณฝน 2,016 มิลลิเมตร) ทั้งนี้ ปริมาณฝนในปี 2567-2568 ดังกล่าวจะส่งผลให้ปริมาณน้ำใช้การได้ (Useable Water) มีแนวโน้มเพียงพอกับปริมาณความต้องการใช้จริง โดยเฉพาะภาคเกษตรที่จะได้อานิสงส์จากอุณหภูมิที่ลดลงและความชื้นที่สูงขึ้น เอื้อการเพาะปลูก

ภาพที่ 5

Annual Rainfall in Thailand

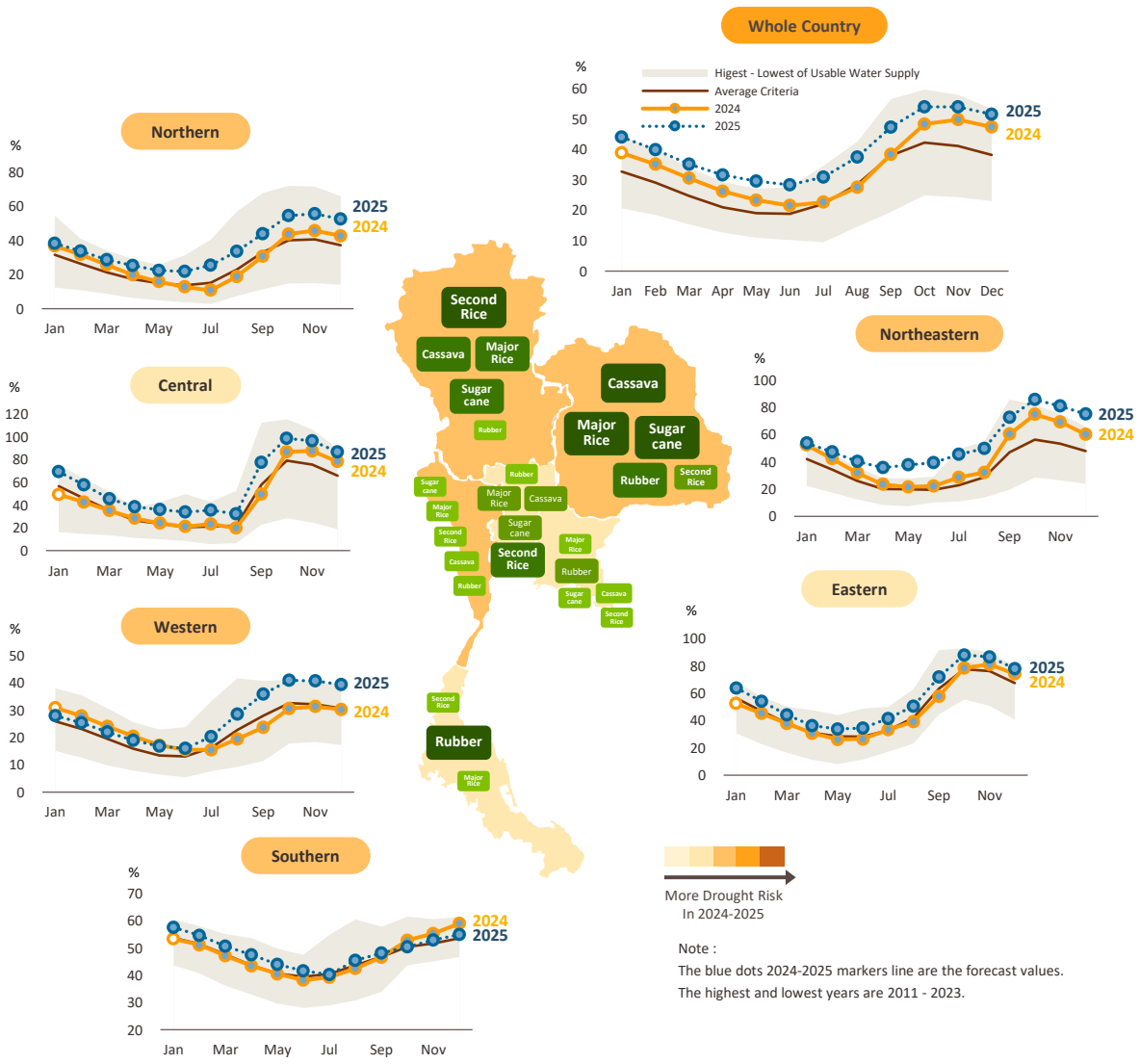
Note : Forecast by Krungsri Research
Source: Thailand Meteorological Department

8/ กรมอุตุนิยมวิทยาประเมินว่าปริมาณฝนในช่วงฤดูร้อนในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคมจะต่ำกว่าค่าเฉลี่ยราว 30% จากค่าปกติ ที่มา : การคาดหมายลักษณะอากาศช่วงฤดูร้อนของประเทศไทย พ.ศ. 2567 ณ วันที่ 25 มกราคม 2567

แม้ว่าในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม ปี 2566 จะมีปริมาณฝนสูงกว่าปกติมากจากร่องมรสุม ซึ่งทำให้ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและในเขื่อน ณ เดือนมกราคม 2567 เพิ่มสูงขึ้นมาอยู่เหนือระดับค่าเฉลี่ยของปริมาณน้ำใช้การได้ (Usable Water) **ในเขื่อนของแต่ละภูมิภาค (ภาพที่ 6) ส่งผลให้ในปี 2567 พื้นที่เพาะปลูกที่อยู่ในเขตชลประทานยังคงได้อานิสงส์จากปริมาณน้ำที่เพียงพอ ในทางกลับกัน พื้นที่นอกเขตชลประทานจะยังคงเผชิญความเสี่ยงสูง โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแรกของปี** ที่มีอุณหภูมิสูงขึ้นแต่ปริมาณฝนและความชื้นลดลง ส่งผลให้พื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทานกว่า 32 จังหวัดอาจเผชิญความเสียหายทางการเกษตรหรืออัตราการให้ผลผลิตที่ลดลง (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 6

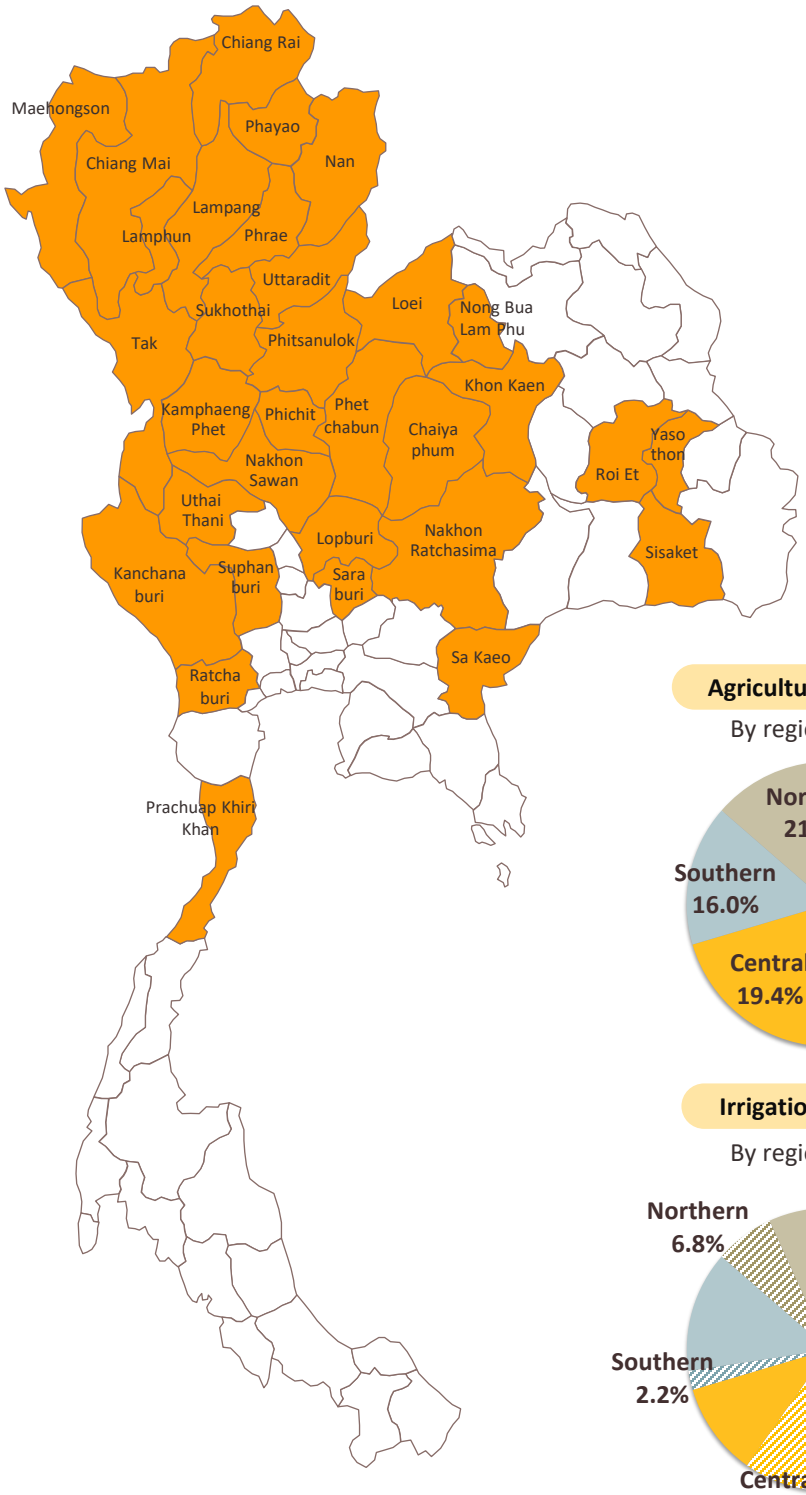
% Usable Water Supply and Drought Risk

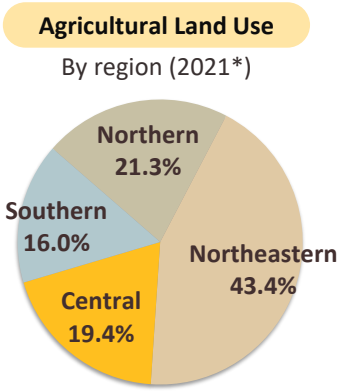

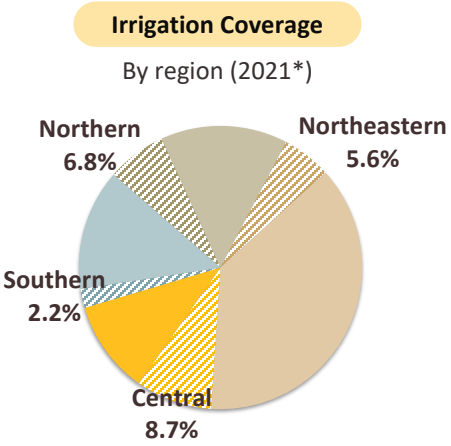
Note : 2023, 31 January is latest data
Source: Thaiwater, Krungsri Research

ภาพที่ 7

Agricultural areas facing the risk of water scarcity

Source: Office of Agricultural Economics and Krungsri Research
Note : * Latest data

ผลกระทบของภัยแล้งต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รวมถึงห่วงโซ่อุตสาหกรรม

วิจัยกรุงศรีประเมินว่าภาวะเอลนีโญในปีนี้จะยังคงสร้างผลกระทบต่อเนื่องต่อระบบเศรษฐกิจในช่วงปี 2567 ดังนี้

1) ผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร

ภาวะภัยแล้งจะส่งผลกระทบต่อพืชสำคัญหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน รวมถึงผลไม้ต่างๆ อาทิ มะม่วง ทุเรียน สับปะรด แต่ระดับความเสียหายจะแตกต่างกันไปตามบริบทที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเภทของพืช พื้นที่และภูมิภาคที่เพาะปลูก ช่วงเวลาเพาะปลูก และช่วงเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิต ยกตัวอย่างเช่นไม้ยืนต้น อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะม่วง ทุเรียน โดยธรรมชาติแล้วจะสามารถทนแล้งได้นานกว่าพืชระยะสั้นหรือพืชล้มลุก แต่ปริมาณผลผลิตอาจลดลงตามพื้นที่ปลูกในแต่ละภูมิภาค แต่ในกรณีพืชล้มลุก อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด ผลกระทบจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับช่วงฤดูเพาะปลูก ช่วงระยะเติบโต และช่วงเก็บเกี่ยว

วิจัยกรุงศรีจึงได้ประเมินผลกระทบในแง่ผลผลิตพืชสำคัญที่ลดลง อันได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ซึ่งมีความอ่อนไหวต่อภัยแล้งและยังมีความสำคัญต่อห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมปลายน้ำต่างๆ[9/] (ตารางที่ 1) ซึ่งผลผลิตที่ลดลงนี้อาจส่งผลให้ระดับราคาสินค้าเกษตรปรับตัวสูงขึ้น จากปัญหาภาวะอุปทานขาดแคลน (Supply shortage) ได้

เมื่อพิจารณาหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเพาะปลูก อาทิ 1) ความครอบคลุมของพื้นที่ชลประทานและระดับน้ำในเขื่อนที่จำกัด 2) ภาวะฝนทิ้งช่วงทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช 3) สภาพอากาศที่แห้งแล้งและอุณหภูมิที่สูงขึ้นส่งผลให้ความชื้นในดินลดต่ำลง ตามการระเหยของน้ำที่มากขึ้นทำให้พืชมีโอกาสเสียหายจากการขาดน้ำ 4) ต้นทุนการเพาะปลูกที่สูง (อาทิ ค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและค่าไฟฟ้าในการสูบน้ำ ค่าใช้จ่ายในการปราบศัตรูพืชและวัชพืช) เป็นต้น **จึงคาดว่าในปี 2567 ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญที่อาจเสียหายมาก ได้แก่ ข้าว และอ้อย โดยพื้นที่เกษตรที่ได้รับผลกระทบสูงอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก (ภาพที่ 6) ซึ่งผลผลิตที่ลดลงนี้จะส่งผลให้รายได้ครัวเรือนภาคเกษตรลดลง** ขณะที่ในปี 2568 ความเสียหายจะค่อยๆ ผ่อนคลายลง จากการเข้าสู่ภาวะลานีญา ซึ่งอุณหภูมิที่ลดลงและความชื้นที่มีแนวโน้มสูงขึ้นจะช่วยให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 1

Expected output losses from the El Nino phenomenon

% Output Losses by Major Products	In 2024
Rice	**-6% to -14%**
Cassava	**-9% to -13%**
Sugarcane	**-15.5% to -41.5%**
Rubber	**-0.5% to -2.0%**
Oil Palm	**-5.0% to -6.0%**
Vegetable	**-2.5% to -9.0%**

Note : Evaluate output losses from conditions of demand, supply, and price levels of each commodity under the drought situation.
Source: OAE, Krungsri Research

9/ ปัจจัยที่นำมาพิจารณา ช่วงเดือนที่ผลผลิตเก็บเกี่ยวได้ พื้นที่ในและนอกเขตชลประทาน ประเภทของผลผลิต ความน่าจะเป็นที่ผลผลิตเสียหาย และราคาสินค้า ณ ปัจจุบัน

2) ผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานการผลิต

ในการประเมินผลกระทบภัยแล้งต่อระบบเศรษฐกิจนั้น เรายังต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับภาคการผลิตอื่นที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร วิจัยกรุงศรีจึงได้วิเคราะห์โครงสร้างของห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตร โดยเลือกเฉพาะพืชหลักที่อาจได้รับความเสียหายจากภาวะภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง อันได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-output Table) ปี 2558 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์โครงสร้างการผลิต

ผลการวิเคราะห์พบว่าความสูญเสียที่เกิดจากภัยแล้งไม่ได้จำกัดอยู่ที่ภาคเกษตรเท่านั้น แต่ยังสร้างความเสียหายไปถึงอุตสาหกรรมต้นน้ำ (Upstream Industry) จากความต้องการใช้สินค้าที่ลดลงตามการผลิตสินค้าเกษตรที่ลดลง ตลอดจนอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Downstream Industry) ที่ใช้สินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบ ต้องเผชิญความเสียหายในรูปแบบของการลดกำลังการผลิตหรือการจัดหาวัตถุดิบทดแทนซึ่งทำให้ภาระด้านต้นทุนสูงขึ้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า **ภัยแล้งไม่ได้สร้างความเสียหายแก่ภาคการเกษตรเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อการผลิตในภาคอุตสาหกรรมเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และบริการ ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในระบบเศรษฐกิจอีกด้วย**

3) มุมมองวิจัยกรุงศรี: ผลกระทบของภัยแล้งต่อ GDP

เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้นในปีนี้ โดยศึกษาจากภาวะเอลนีโญช่วงปี พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2525-2526 พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2558 ที่ผ่านมา ที่คาดว่าจะมีระดับความรุนแรงและการปรับสู่ภาวะปกติใกล้เคียงกัน วิจัยกรุงศรีจึงคาดการณ์ว่าในปี 2567 ภัยแล้งจะฉุดให้ GDP โดยรวมลดลง -0.29% ในกรณีฐาน และในกรณีเลวร้ายที่สุดอาจลดลงถึง -0.66%

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่าขนาดของผลกระทบต่อ GDP ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่เกิดภาวะเอลนีโญและปริมาณน้ำที่สามารถใช้ได้ ดังนั้น ภัยแล้งในครั้งนี้จะส่งผลรุนแรงต่อ GDP หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการน้ำและแนวโน้มการเกิดฝนในช่วงตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2567 เป็นต้นไปเป็นสำคัญ โดยในเบื้องต้นวิจัยกรุงศรีได้ประเมินผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจออกเป็น 3 กรณีตามสมมติฐานการเกิดเอลนีโญ (ตารางที่ 2) ดังนี้

- **กรณีฐาน** (Base case): ความเสียหายต่อห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด 51.3 พันล้านบาท ส่งผลให้ GDP ขยายตัวลดลง -0.29% จากกรณีปกติที่ไม่มีภัยแล้ง
- **กรณีเลวร้าย** (Worse case **หรือ** Stronger El Niño than expected): มูลค่าความเสียหายต่อห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด 85.1 พันล้านบาท ส่งผลให้ GDP ขยายตัวลดลง -0.47%
- **กรณีเลวร้ายที่สุด** (Worst case **หรือ** Historical high): ก่อให้เกิดความเสียหายต่อห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด 118.6 พันล้านบาท ส่งผลให้ GDP ขยายตัวลดลง -0.66%

ตารางที่ 2

Projection of Economic Losses from Drought

In 2024, Scenario of Drought Risk	Base Case (Expected case)	Worse Case (Stronger El Niño than expected)	Worst Case (Historical high)
Probability	50%	30%	20%
Rice	21.6	36.6	51.6
Sugarcane	18.2	33.6	48.9
Cassava	7.1	8.4	9.7
Oil Palm	2.7	3.0	3.2
Rubber	1.7	3.5	5.2
Economic loss (Billion Baht)	51.3	85.1	118.6
As percent of GDP	0.29%	0.47%	0.66%

Source: NESDC's 2015 Input-Output Table, Krungsri Research

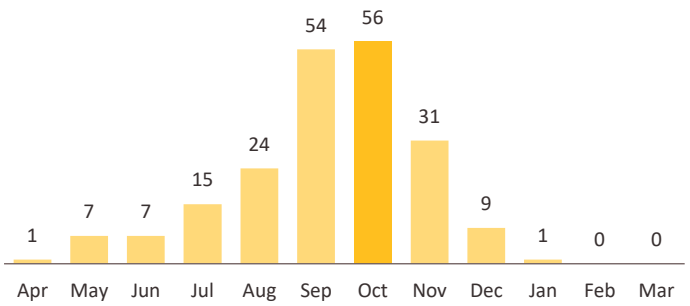
ท่วมใครว่าดีกว่าฝนแล้ง: แนวโน้มการเกิดอุทกภัย มีความเสี่ยงสูงขึ้น หลังเอลนีโญคลี่คลายลง

นอกจากภัยแล้งแล้ว ในปี 2567 นี้ ประเทศไทยยังต้องเฝ้าระวังความเสี่ยงต่ออุทกภัยเพิ่มเติม ผลจากสภาพอากาศและปัจจัยแวดล้อมที่ส่งสัญญาณ ดังนี้

1) **ดัชนี** Oceanic Niño Index (ONI) จากแบบจำลองทั้ง 3 กรณี ที่มีทิศทางปรับลดลงเข้าสู่ระดับลานีญา (หรือดัชนีมีค่าเป็นลบ) อย่างรวดเร็ว โดยในกรณีฐาน มีแนวโน้มที่ไทยจะเผชิญภาวะลานีญาตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2567 เป็นต้นไป ส่งผลให้ปริมาณฝนเกิดขึ้นมากกว่าปกติ ขณะที่ในกรณีเลวร้ายและเลวร้ายที่สุดนั้น แม้จะอยู่ในช่วงเอลนีโญระดับอ่อน (Weak El Niño) ในเดือนสิงหาคม 2567 และระดับปกติ (Neutral) ในเดือนกันยายน-ตุลาคม 2567 แต่ก็มีแนวโน้มสูงที่ปริมาณฝนจะกลับมาสู่ภาวะปกติในเวลาเดียวกัน อิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อนที่คาดว่าจะเคลื่อนผ่านประเทศไทยช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ของทุกปีจะส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญฝนตกชุก (ภาพที่ 8) อันอาจส่งผลให้ช่วงเวลาดังกล่าวเกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งได้ (ภาพที่ 9)

ภาพที่ 8

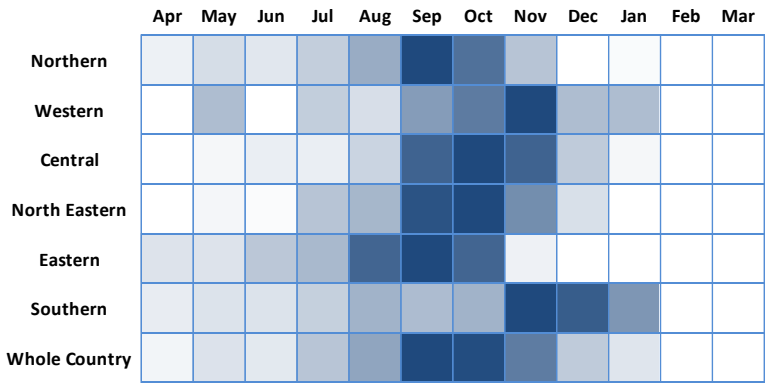
Total Number of Storms Crossing Thailand over the Last 73 Years (1951-2023)

Source: National Hydroinformatics Data Center, Krungsri Research

ภาพที่ 9

Period of Flood Risk by Region

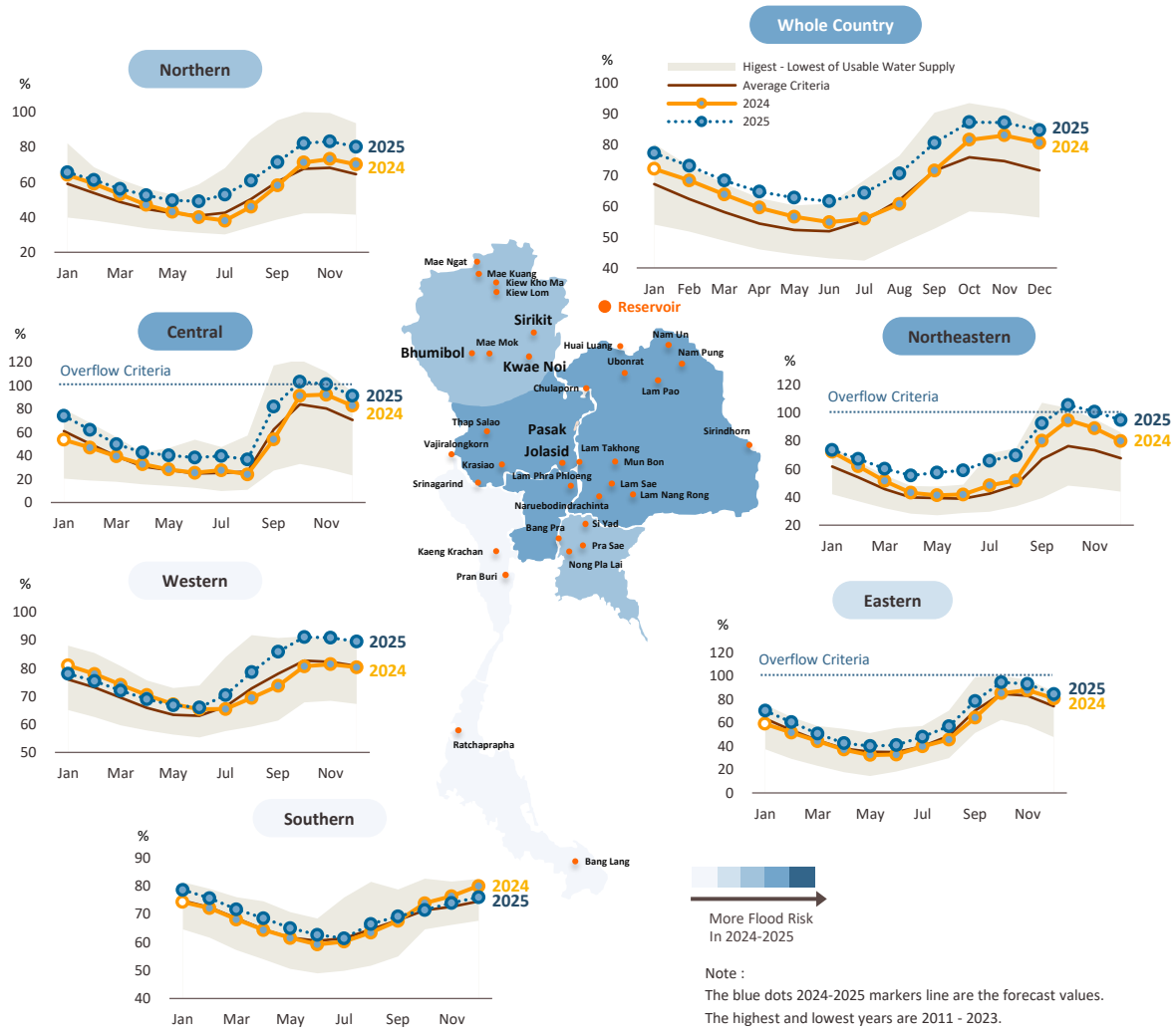
Note : Based on an assessment of the highest flood levels, and the frequency and probability of flooding over 1990-2021.
Source: Water Situation Analysis Section (Royal Irrigation Department), Krungsri Research

2) **ปี 2567 คาดการณ์ปริมาณน้ำฝนในช่วงฤดูฝนโดยเฉพาะช่วงเดือนกันยายน-ธันวาคมมีแนวโน้มมากกว่าระดับปกติ**[10/] **ราว 10-15% ส่งผลให้ในช่วง 2 เดือนนี้มีโอกาสเกิดภาวะน้ำท่วมฉับพลันโดยเฉพาะพื้นที่ท่วมซ้ำซาก** (Flood-prone Areas **หรือ** Flood Bed) อย่างไรก็ตามความเสี่ยงน้ำท่วมเป็นวงกว้างโดยรวมยังไม่สูงมากนัก เนื่องจากปริมาณฝนที่ลดลงในช่วงครึ่งแรกของปีจะทำให้ปริมาณน้ำฝนสะสมทั้งปีกลับมาอยู่ระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย ที่ประมาณ 1,613 มิลลิเมตร ซึ่งยังคงต่ำกว่าระดับมหาอุทกภัยปี 2554 ที่มีปริมาณฝนอยู่ที่ 1,948 มิลลิเมตร (ภาพที่ 5)

3) **ปริมาณน้ำในเขื่อนขนาดใหญ่และอ่างเก็บน้ำขนาดกลางยังอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ย**[11/] โดย ณ สิ้นเดือนมกราคม 2567 ปริมาณน้ำทั้งหมดในเขื่อนขนาดใหญ่อยู่ที่ 51,166 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น 72% ของปริมาตรความจุน้ำในอ่างเก็บกัก ซึ่งเป็นระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย 13 ปี[12/] และสูงกว่าปี 2554 ที่เกิดมหาอุทกภัยซึ่งมีปริมาณน้ำอยู่ที่ 46,783 ล้านลูกบาศก์เมตร (67% ของปริมาตรความจุฯ) (ภาพที่ 10) เช่นเดียวกับปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางอยู่ที่ 74% ของปริมาตรความจุฯ สูงกว่าปี 2554 ที่ระดับ 68% ซึ่งระดับน้ำที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยนี้สะท้อนถึงความสามารถในการกักเก็บน้ำที่เหลือน้อยลง ดังนั้นหากปริมาณฝนมากกว่าระดับปกติและไหลเข้าเขื่อนเกินปริมาตรความจุในอ่างกักเก็บ อาจจำเป็นต้องเร่งระบายน้ำเพื่อรักษาสภาพเขื่อนไม่ให้เสียหาย ซึ่งจะเพิ่มความเสี่ยงในการเกิดอุทกภัยที่สูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ใต้เขื่อน

ภาพที่ 10

% Water Supply and Flood Risk

Note :
The blue dots 2024-2025 markers line are the forecast values.
The highest and lowest years are 2011 - 2023.

Note : 2023, 31 January is latest data
Source: Thaiwater, Krungsri Research

10/ ระดับปกติ หมายถึง ปริมาณฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2534-2563)
11/ ค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำในเขื่อน ณ เดือนมกราคม ในรอบปี 2554 - 2566 อยู่ที่ 67.6% ของปริมาตรความจุน้ำในอ่างเก็บกัก
12/ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2566 (13 ปี)

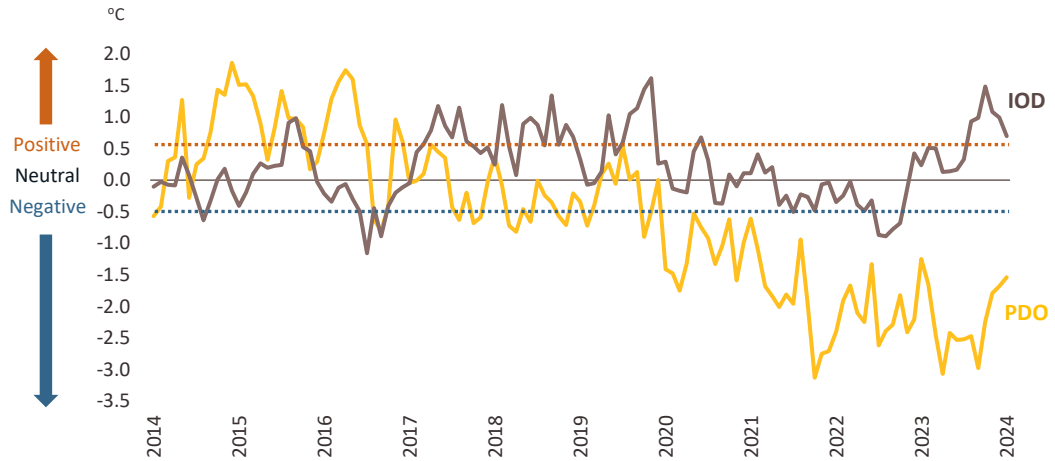
4) **ปริมาณพายุ**[13/] ในปี 2567 วิจัยกรุงศรีคาดว่าประเทศไทยจะเผชิญพายุหมุนเขตร้อนจำนวน 1-2 ลูก โดยเดือนที่พายุจะเคลื่อนที่เข้ามาในประเทศไทยมากที่สุดคือช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม อย่างไรก็ตาม จากสถิติปริมาณพายุที่เคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยเฉลี่ยอยู่ที่ 2-3 ลูกต่อปี[14/] และในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาเฉลี่ยที่ 1-2 ลูก[15/]

5) **อิทธิพลของพายุ** นอกจากปริมาณพายุหลักแล้ว ไทยยังเผชิญความเสี่ยงจากอิทธิพลของพายุที่แม้จะไม่ได้เข้าสู่ประเทศไทยโดยตรง แต่อาจจะสลายตัวในบริเวณประเทศเพื่อนบ้านหรือเปลี่ยนทิศทางเข้าสู่ประเทศไทยได้ สะท้อนจากค่าดัชนีสมุทรศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้แก่ Pacific Decadal Oscillation (PDO)[16/] และ Indian Ocean Dipole (IOD)[17/] ซึ่งในเดือนมกราคม 2567 ดัชนี PDO มีค่าเป็นลบที่ -1.5 ขณะที่ IOD มีค่าเป็น 0.7 (ภาพที่ 11) แต่หากพิจารณาทิศทางแล้วค่า IOD มีแนวโน้มทยอยลดต่ำอยู่ในช่วงขาลง สะท้อนถึงแนวโน้มปริมาณฝนที่จะเข้าสู่ไทยในช่วงครึ่งปีหลังมีโอกาสที่กลับมาอยู่ในระดับปกติ

ด้วยปัจจัยข้างต้น ส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนในช่วงครึ่งหลังปี 2567 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับการเข้าสู่ฤดูฝนอันจะส่งผลให้ปริมาณน้ำในเขื่อน (Water Supply) ที่เดิมอยู่สูงกว่าค่าเฉลี่ย ทยอยเพิ่มสูงขึ้นใกล้เคียงกับระดับสูงสุดในช่วงที่ผ่านมา สะท้อนถึงความเสี่ยงการเกิดภาวะอุทกภัย อย่างไรก็ตามคาดว่าความเสียหายยังคงจำกัดเฉพาะพื้นที่ท่วมซ้ำซาก โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือตอนล่าง และภาคกลาง (ภาพที่ 12) ซึ่งจะสร้างความเสียหายเพิ่มเติมแก่เกษตรกรต่อจากภัยแล้งในช่วงต้นปี โดยความเสียหายจะครอบคลุมไปถึงสิ่งปลูกสร้าง บ้านเรือน ของใช้อุปโภคบริโภค และเส้นทางคมนาคมอีกด้วย

ภาพที่ 11

The Pacific Decadal Oscillation (PDO) and Indian Ocean Dipole (IOD) Indices

Source: JAMSTEC, Bureau of Meteorology (Australian Government), National Oceanic and Atmospheric Administration

13/ ได้แก่ ดีเปรสชั่น โซนร้อน และไต้ฝุ่น

14/ เฉลี่ยปี พ.ศ.2494-2566 (73 ปี)

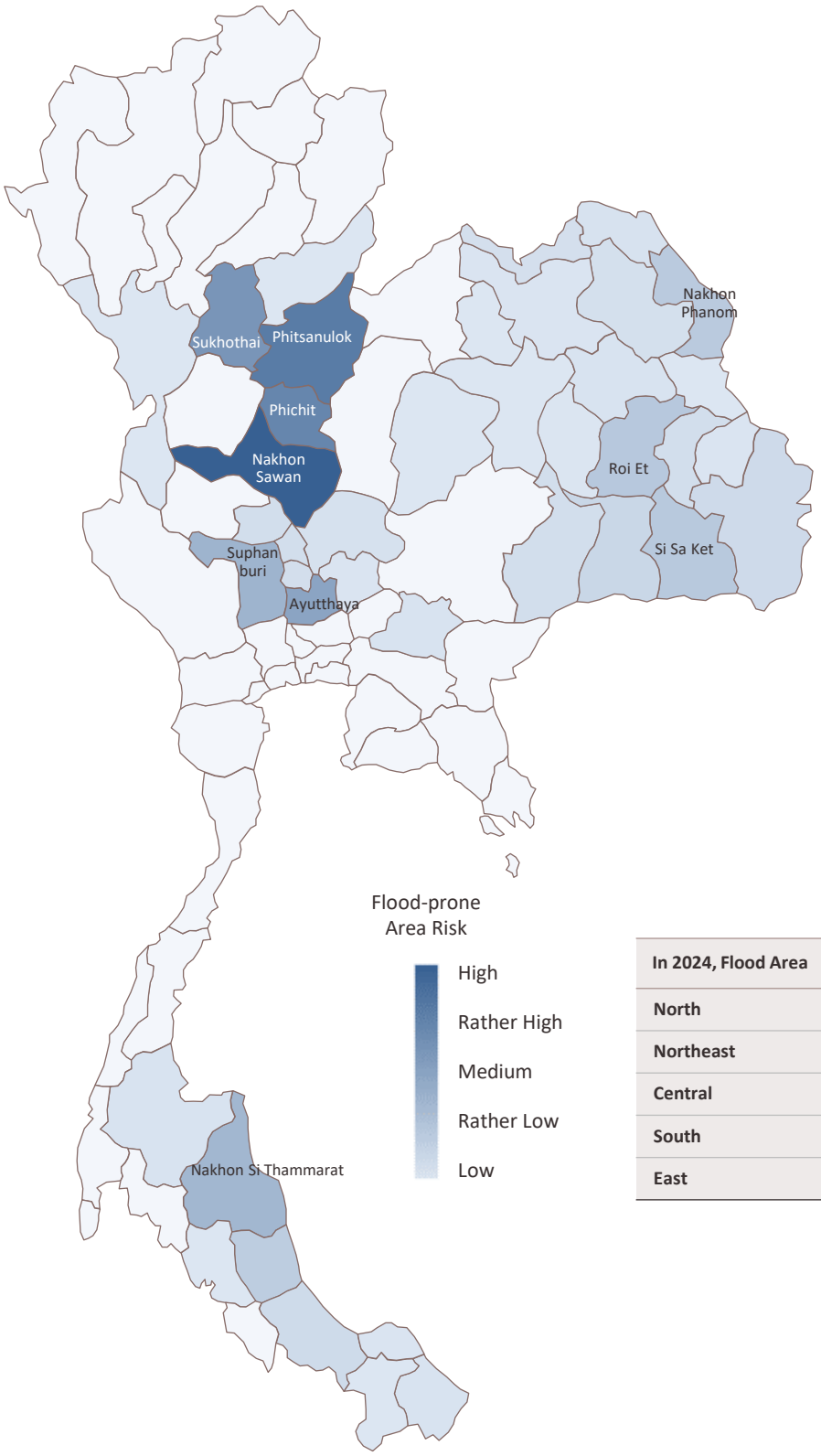
15/ เฉลี่ยปี พ.ศ.2557-2566 (10 ปี)

16/ Pacific Decadal Oscillation (PDO) เป็นปรากฏการณ์ความต่างของอุณหภูมิน้ำทะเลฟากตะวันออกและฟากตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณ 20°N หากค่าเป็นลบ (Negative Phase) น้ำทะเลในฟากตะวันออกจะอุ่น ทำให้มีแนวโน้มเกิดฝนในทวีปเอเชียบริเวณประเทศไทยและพื้นที่ใกล้เคียงมากกว่าปกติ ทั้งนี้ปรากฏการณ์ดังกล่าวจะสลับค่าบวก/ลบเฉลี่ยรอบละ 30 ปี

17/ Indian Ocean Dipole (IOD) หรือ Dipole Mode Index (DMI) เป็นการเคลื่อนไหวไปมาสลับกันระหว่างกระแสน้ำอุ่นด้านตะวันตกและตะวันออกของมหาสมุทรอินเดีย บริเวณ 5°E-7°E, 1°S-1°N และ 9°E-11°E, 1°S-0°S ถ้าค่าเป็นลบ (Negative Phase) กระแสน้ำอุ่นจะไปรวมตัวด้านตะวันออกของมหาสมุทรอินเดีย ส่งผลให้ฝนตกเพิ่มขึ้นในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

ภาพที่ 12

Flood-prone Areas (Flood Bed)

In 2024, Flood Area	Risk
North	High
Northeast	Medium
Central	Medium
South	Rather Low
East	Low

Source: Office of Natural Calamity and Agricultural Risk Prevention and Krungsri Research
Note : * Latest data

ผลกระทบของอุทกภัยต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

อุทกภัยสามารถสร้างความเสียหายได้หลากหลายประเภทมากกว่าภัยแล้ง ไม่ว่าจะเป็นความเสียหายต่อสิ่งปลูกสร้าง บ้านเรือน โรงงาน เครื่องจักร ยานพาหนะ เส้นทางคมนาคม และสัตว์เศรษฐกิจต่างๆ ขณะที่พืชเศรษฐกิจจะได้รับผลกระทบตามปริมาณน้ำและความรุนแรงในการไหลผ่านพื้นที่ โดยหากระดับน้ำท่วมทยอยเพิ่มขึ้นไม่มากและระบายได้เร็วจะไม่ก่อความเสียหาย โดยสิ้นเชิงแก่พืชบางประเภท แต่หากการไหลของน้ำรุนแรงและแช่ขังในระดับสูงหลายวัน จะเกิดความเสียหายมากแก่พืชประเภท ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง รวมถึงพืชสวนและพืชไร่ต่างๆ และจะส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานในการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่อง รวมถึงส่งผลต่อระดับราคาสินค้าเกษตรให้สูงขึ้นจากปัญหาภาวะอุปทานขาดแคลนได้

ทั้งนี้ วิจัยกรุงศรีได้ประเมินพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ภายใต้การจำลองสถานการณ์และประเมินผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจออกเป็น 3 ฉากทัศน์[18/] (ตารางที่ 3) ตามกรณีการเกิดเอลนีโญ ดังนี้

- **กรณีฐาน** (Base case) จะมีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ 1.7 ล้านไร่ มูลค่าทรัพย์สินเสียหาย 260 ล้านบาท ขณะที่มูลค่าสินค้าเกษตรเสียหาย 4.2 พันล้านบาท หรือส่งผลให้ GDP ลดลง -0.025% จากกรณีปกติ
- **กรณีเลวร้าย** (Worse case) มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ 1.3 ล้านไร่ มูลค่าทรัพย์สินเสียหาย 195 ล้านบาท ขณะที่มูลค่าสินค้าเกษตรเสียหาย 3.2 พันล้านบาท คิดเป็นความเสียหายต่อ GDP ที่ -0.019%
- **กรณีเลวร้ายที่สุด** (Worst case) มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ 0.9 ล้านไร่ มูลค่าทรัพย์สินเสียหาย 130 ล้านบาท ขณะที่มูลค่าสินค้าเกษตรเสียหาย 2.1 พันล้านบาท คิดเป็นความเสียหายต่อ GDP ที่ -0.012%

ตารางที่ 3

Projected Economic Losses from Flooding

In 2024, Flood Risk under Drought Assessment Scenario	Base Case	Worse Case	Worst Case
	1.7 Mn. Rais	1.3 Mn. Rais	0.9 Mn. Rais
Probability	50%	30%	20%
Asset loss (Million baht)	260	195	130
Agriculture loss (Million baht)	4,200	3,200	2,100
As percent of GDP	0.025%	0.019%	0.012%

Source: Krungsri Research

ทั้งนี้ ขนาดของผลกระทบต่อ GDP **ขึ้นอยู่กับ 1) ปริมาณน้ำฝนและการบริหารจัดการน้ำ 2) พื้นที่ที่เกิดอุทกภัย 3) ตำแหน่งที่ตั้งหน่วยเศรษฐกิจ (ครัวเรือน โรงงาน พื้นที่เกษตร)** ดังนั้น หากพื้นที่ที่เกิดอุทกภัยอยู่ในบริเวณที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสูง เช่น เป็นที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรม แหล่งพื้นที่เกษตรที่สำคัญ หรือเส้นทางคมนาคมสำคัญได้รับความเสียหาย ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะส่งผลต่อเนื่องไปยังห่วงโซ่อุปทานการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ซึ่งทำให้ความเสียหายต่อ GDP เพิ่มสูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมและการคาดการณ์ แต่อาจเพิ่มความเสี่ยงอุทกภัยในปี 2567 นี้ได้ อาทิ ภาวะน้ำทะเลหนุนสูงบริเวณอ่าวไทย หรือปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติที่สูงขึ้นโดยเฉพาะลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งจะเพิ่มความเสี่ยงและความเสียหายจากอุทกภัยได้เนื่องจากจะสามารถระบายน้ำได้ช้า ขณะที่การเตรียมมาตรการรับมืออุทกภัยของภาครัฐ อาทิ การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก การบริหารจัดการน้ำในเขื่อนที่มีประสิทธิภาพ การกำจัดสิ่งกีดขวางเส้นทางน้ำ การเตรียมเครื่องมือเครื่องจักรในพื้นที่เสี่ยง การจัดสรรน้ำและการส่งน้ำที่มีประสิทธิภาพ การตรวจความมั่นคงของทำนบ (Embankment dam) พนังกั้นน้ำ (Retaining wall) และระบบสาธารณูปการต่างๆ ให้พร้อมใช้งาน จะช่วยลดความเสี่ยงอุทกภัยในหลายพื้นที่ได้

18/ บนสมมติฐานว่าพื้นที่เกษตรเสียหายราว 50-60% ของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด

ผลกระทบวิกฤตภัยแล้งและน้ำท่วมต่อภาพรวมเศรษฐกิจ และอัตราเงินเฟ้อ

เมื่อรวมผลกระทบของทั้งภัยแล้งและอุทกภัยเข้าด้วยกันใน 3 ฉากทัศน์ จะสามารถประเมินความเสียหายตลอดห่วงโซ่อุปทานที่จะกระทบต่อภาพรวมเศรษฐกิจได้ (ตารางที่ 4) ดังนี้

- **กรณีฐาน** (Base case) ความเสียหายต่อห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด 55.8 พันล้านบาท ภาพรวมเศรษฐกิจขยายตัวลดลง -0.31% จากกรณีปกติ
- **กรณีเลวร้าย** (Worse case) มูลค่าความเสียหายต่อห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด 88.5 พันล้านบาท ภาพรวมเศรษฐกิจขยายตัวลดลง -0.49% จากกรณีปกติ
- **กรณีเลวร้ายที่สุด** (Worst case) ก่อให้เกิดความเสียหายต่อห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด 120.9 พันล้านบาท ภาพรวมเศรษฐกิจขยายตัวลดลง -0.67% จากกรณีปกติ

นอกจากนี้ ทั้งภัยแล้งและอุทกภัยยังสามารถส่งผลต่ออัตราเงินเฟ้อได้ เนื่องจากจะส่งผลให้ผลผลิตภาคเกษตรลดลง และนำไปสู่ปัญหาการขาดแคลนอุปทานในห่วงโซ่การผลิต จนนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร โดยเฉพาะราคาข้าว น้ำตาล น้ำมันพืช ตลอดจนราคาพืชผักต่างๆ ส่งผลให้ต้นทุนการบริโภคในบ้านและร้านอาหารนอกบ้านของครัวเรือน และต้นทุนของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพิ่มสูงขึ้นทั้งจากการปรับขึ้นราคาทางตรงและทางอ้อม (Second-round Effect) ทำให้ผลกระทบรวมต่ออัตราเงินเฟ้อทั่วไปคาดว่าจะปรับสูงขึ้นได้ราว 0.32 - 0.35%[19/] นอกจากนี้ ในทางปฏิบัติ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมต่อเนื่องนิยมปรับขึ้นราคาสินค้าเป็นจำนวนเต็มบาทต่อหน่วยสินค้า ดังนั้นผลต่ออัตราเงินเฟ้อจึงอาจสูงกว่าที่ประเมินไว้เบื้องต้นนี้ได้

ตารางที่ 4

Projected Economic Losses from Drought and Flood

In 2024, Scenario of Drought and Flood Risk	Base (Expected case)	Worse Case (Stronger El Niño than expected)	Worst Case (Historical high)
Probability	50%	30%	20%
Economic loss (Billion Baht)	55.8	88.5	120.9
As percent of GDP	0.31%	0.49%	0.67%
Inflation	0.32% to 0.35%	0.36% to 0.41%	0.43% to 0.48%

Source: Krungsri Research

19/ คำนวณโดยวิจัยกรุงศรี จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

วิจัยกรุงศรี

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

ผู้บริหารสายงานวิจัยและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

สุจิต ชัยวิชญชาติ

ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

วนิชา ดิเรกอุดมศักดิ์

เศรษฐกรอาวุโส

จุไรลักษณ์ พลศรี

เศรษฐกรอาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)

ทรรศิน กลิ่นถนอม

เศรษฐกร

กฤตพร ศิริใจชิงกุล

เศรษฐกร

ศุภสิน อิทธิพัทธ์วงศ์

เศรษฐกร

ทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

รักษาการผู้บริหารทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ณธัญอร รัตนาธรรมวัฒน์

นักวิเคราะห์อาวุโส

นฤชยา สาตแฟง

นักวิเคราะห์

ปริญญา มิ่งสกุล

นักวิเคราะห์

ชณัฐฐา ธาระรส

นักวิเคราะห์

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

ธมณ เสริญสุขสกุล

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

วงศกร แก้วอุดทัง

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

รักษาการผู้บริหารทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ธเนศ มหัทธนาลัย

นักวิเคราะห์อาวุโส (Digital)

พูลสุข นิลกิจศรานนท์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Mobile Operators)

ปิยะนุช สถาพงศ์ภักดี

นักวิเคราะห์อาวุโส (Transport & Logistics)

นรินทร์ ตันไพบูลย์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Modern Trade, Chemicals, Medical Devices)

เฑียร เทียมศักดิ์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Energy, Petrochemicals)

พุทธชาด ลุนคำ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Construction Contractors, Construction Materials, Hotels, Industrial Estate)

พัชรา กลิ่นชวนชื่น

นักวิเคราะห์อาวุโส (Real Estate)

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส (Agriculture)

ประพันธ์ ลีน้อย

นักวิเคราะห์ (ESG)

ศุภวัฒน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล

นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances)

ศุภกร กรบุญไตรทศ

นักวิเคราะห์ (Agriculture, Food & Beverages)